

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno 313. Usque Ad Annum 361

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1758

VD18 90117778

§. 15. Canones Concilii Arelatensis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66022](#)

Sæculum IV.
A. C. 314.

§. XV.

Canones Concilii Arelatensis.

Canone primo statuitur; Pascha eadem die per totum mundum observandum, quam Papa pro consuetudine per epistolam omnibus Ecclesiis significaret.

Hoc

stättigung derselben von ihm zu erbitten. Dieser Schluß aber lehret, daß es darum geschehen, weil er eine der größten Diözesen unter sich gehabt. Die Worte: *cui maxima Ecclesiastici Regiminis pars concredita est.* Indem du den größten Anteil an dem Kirchen-Regiment hast, hat der Ueberseher gegeben: Weil du einen grossen Umfang der Kirche unter deiner Regierung hast. Das ist nicht redlich übersetzt; er setzt verschäfte Worte des Herrn Fleury, und des Concilii, und bauet Anmerkungen darauf. Ein herrliches Gebäu! So viel von der Verfälschung der Worte des Herrn Fleury. Nun sind die eigentlichen Worte des Concilii hier folgende: *qui Majores Diæceses tenes.* Der Ueberseher giebt sie: Weil du einen grossen Umfang zc. Er setzt an statt der vielfachen Zahl die einfache; das ist wiederum nicht redlich gehandelt. Der Herr Fleury hat hier nicht die Worte, sondern den wahren Sinn des Concilii gegeben. *Majores Diæceses tenes*, oder wie der Herr Fleury: *cui maxima Ecclesiastici Regiminis pars concredita est.* Das ist: Wie es auch der Anonymus I. versteht, weil du über die Metropoliten zu befehlen hast. Also hat der Ueberseher auch die Worte des Concilii verfälscht.

Hoc statutum ideo erat necessarium, quod Sæculum IV.
 aliqui Pascha adhucdum decima quar- A. C. 314.
 ta lunæ celebrarent, & Episcopis magnum ^{Sup. l. III.}
 malum minima dissensio esse videretur in §. 43.
 celebratione Mysterii, quod est nostræ Lib. VI.
 Salutis fundamentum. Statuitur, omni- §. 43.
 bus Ecclesiæ Ministris in illis locis, ubi or- Can. 2.
 dinati fuerint, permanendum, si, illis reli-
 ctis, alio abierint, deponendos. Clerici c. 21.
 usurarii juxta legem Dei excommunicata- c. 12.
 bantur. Diaconis prohibetur offerre, quod c. 15.
 in pluribus locis faciebant. (*) Diaconi
 urbibus Episcopalibus nihil sibi attri- c. 18.
 buant eorum, quæ ad Presbyteros pertainent,
 aut sine eorum participatione quid faciant. Si quis Episcopus exterus in ur- c. 19.
 bem venerit, detur ipsi locus ad S. Sacri-
 ficium offerendum. Nullus Episcopus c. 20.
 solus alios Episcopos ordinet, sed septem
 alios secum assumat, aut ad minimum tres.
 Qui excommunicati fuerint, nullibi ad c. 16.
 Communionem recipientur, quam in eo-
 D 5 dem

(*) Hæc verba non accipienda sunt de oblatione Principali, seu Consecratione, nullibi enim reperimus vestigium, id Diaconos aliquando attentasse, sed credibile est, quod similem oblationem, qua Sacerdos ante Consecrationem Panem, & Vinum Deo Patri offert, peragere præsumperint. Id ex verbis sequentibus conjicitur, & non nihil clarus ex verbis Concilii Ancyraní, dicentis c. 2. Diaconorum esse oblationem præsentare; nempe quam deinde Presbyter offerret.

Sæculum IV. dem loco, ubi illa privati fuerint, ne quis
 A. C. 314. Episcopus a Confratre suo spernatur.

Qui Militiam deserunt, Ecclesia pace
 c. 17. fruente, excommunicentur. Imperato-
 c. 3. v. Au-ribus jam Christianis, cessaverat causa
 besp. a. 314. Militiam abjiciendi, quod abesset Idololo-
 c. 4. c. 5. latriæ periculum. Fideles, qui in Circo
 Sup. l. 5. aurigantur, & Theatro servientes, donec
 §. 21. turpe vitæ genus dimiserint, excommu-
 nicentur. Horum Canonum rationes in
 tractatu Tertulliani de spectaculis dispi-
 ciuntur, ubi ostendit, eorum omnium
 fundamentum esse Idololatriam, nec fa-
 cile quicquam corrumpendis moribus
 c. 7. v. Au-aptius his spectaculis. Rectores Pro-
 bespine. vinciarum, quibus jam Fidelibus hoc
 munus collatum, communionis litteras
 sicut coeteri ab Episcopo suo accipiant,
 atque sub cura Episcopi, ubi officio suo
 funguntur, sint, qui eos excommunican-
 di potestatem, si Disciplinæ Ecclesiasticæ
 noceant, habet. Eadem de omnibus,
 qui muniis publicis funguntur, regula
 esto. Christiani ex una Provincia in
 aliam proficentes, ab Episcopo suo lit-
 teras accipiebant, quibus probarent, se
 esse in Ecclesiæ communione, & Roma-
 nis mos antiquus erat, munera publica
 Regionis indigenis non committere. Cum
 Cod. ut nul-
 li. l. I. tit.
 41. c. 8. in Africa rebaptizandi consuetudo adhuc
 dum duraret, statuitur, ut si quis hære-
 ticus ad Ecclesiæ finum redeat, ab eo
 Sym-

Symbolum fidei exigatur, si pateat, ipsum Sæculum IV.
in Nomine Patris, Filii, & Spiritus S. fuisse

A. C. 314.

baptizatum, imponentur ei manus, ut
Spiritum S. recipiat; si secundum fidem
Trinitatis non respondeat, baptizetur.

Cum Donatistæ schismatis causam præ-

A. 314.

texerent, quod traditores a Catholicis
tolerarentur, Concilium statuit, ut qui
vel Scripturas tradidissent, aut vasa sa-

cra,

rum ordine deponantur, si modo id fe-
cisse non verbis simplicibus, sed actis pu-
blicis convincantur; si quem ordinave-
rint, probatæ alioquin vitæ, ordinantis
delictum ordinato non noceat. Hoc ma-
nifeste ad Cæcilianum refertur. Conci-
lium subjungit: *quia non nulli Ecclesiæ
præceptis resistunt, voluntque ut accusa-
tores audiri, cum testes pecunia corru-
ptos in judicium adducant, non audiatur,
nisi, sicut jam dictum est, accusationem
per acta publica probaverint.* Hæc Do-

natistarum calumnias respiciunt. Et ite-
rum: *qui fratres suos falso accusant, ad
communionem nunquam, nisi in mortis
articulo, recipientur.*

Apostatæ, qui ultro ad Ecclesiam non
redeunt, nec pœnitentiam petunt, si

c. 22.

v. Conc.

ægroti communionem rogent, denegi- Elib. c.

tur, si autem sanitati restituantur, & fru-

46.

ctus dignos pœnitentiæ agant, recipian-
tur. Nempe tunc temporis in Ecclesia

mori-

Sæculum IV. moribundi, metu mortis extorta, suspe-
A. C. 314. Æta erat pœnitentia. Puellæ Christianæ,

Cypr. epist. Gentilibus nubentes, aliquamdiu com-
ad Anton. munione priventur. Mariti Christiani,
c. 11. & juvenes, si uxores suas in adulterio de-
c. 10. prehenderint, quibus ad secundas nuptias
transire non licet, vehementissime com-
monendi sunt, ne vivente uxore, quam-
vis adultera, alteram ducant. Non al-
terius medii, quam exhortationis hic
mentio fit, eo quod leges civiles mari-
to post divortium alias nuptias permitte-
rent, &, quamvis Ecclesia his legibus, ut-
pote Evangelio adversantibus, non con-
sentiret, dissimulabat tamen, ne, quod
Imperii legibus sanctum erat, aperte op-
pugnare videretur. Hi sunt Canones
Concilii Arelatensis.

A. 314.

§. XVI.

Concilium Ancyranum.

Eus. X. Eodem tempore celebrata putantur
Concilium Ancyranum, & Conci-
lium Neocæsariense, suis canonibus no-
tissima. Certum enim, in prima Eccle-
siæ libertate Concilia fuisse frequentissi-
ma. Ancyra erat Galatiæ Metropolis,
quam Sedem tunc Marcellus tenebat;
Subscript. Septendecim Episcopi numerantur, qui
Conc. An- cum Marcello huic Synodo interfuerere, &
cyr. inter alios Vitalis Antiochenus, Agrico-
la